

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії (реєстр. № 5253 від 17 березня 2021 року) та проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій (реєстр. № 5253-1 від 30 березня 2021 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 18 березня 2021 року Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 16 червня 2021 року (протокол № 59) проект Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії (реєстр. № 5253 від 17 березня 2021 року), поданий народним депутатом України Корнієнком О.С. та іншими народними депутатами України (далі – Законопроект реєстр. № 5253) та альтернативний проект Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій (реєстр. № 5253-1 від 30 березня 2021 року), поданий народним депутатом України Устіною О.Ю. та іншими народними депутатами України (далі – Законопроект реєстр. № 5253-1).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект реєстр. № 5253 розроблено з метою вдосконалення порядку зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичних партій в Україні, що сприятиме підвищенню прозорості такого порядку.

Законопроектом реєстр. № 5253 пропонується внести зміни до Закону України «Про політичні партії в Україні» шляхом доповнення його положеннями, про те, що Національне агентство з питань запобігання корупції під час перевірки звітів політичних партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру не уповноважене надавати правову оцінку якості робіт чи послуг, що надавались політичній партії, їх доцільності для

діяльності політичної партії, а також встановлювати фіктивність правочинів і господарських операцій за участю політичної партії, встановлювати відповідність ринкової вартості наданих послуг. У разі виявлення ознак фіктивності правочинів, нереальності господарських операцій Національне агентство з питань запобігання корупції повідомляє про такі факти уповноважені державні органи. У разі виникнення обґрунтованих сумнівів щодо невідповідності ринкової вартості наданих політичній партії послуг вартості, вказаній в первинних бухгалтерських документах, Національне агентство з питань запобігання корупції звертається до уповноважених державних органів для перевірки вказаних обставин. Обґрунтований висновок щодо відповідності вартості наданих політичній партії послуг надсилається Національному агентству з питань запобігання корупції протягом 10 робочих днів з дня надходження відповідного запиту.

Законопроектом реєстр. № 5253 також уточнюються підстави для припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії, куди пропонується віднести відсутність будь-яких витрат за рахунок коштів, отриманих на фінансування статутної діяльності політичної партії, протягом одного календарного року (365/366 календарних днів) з дня, коли такі кошти вперше були зараховані на окремий рахунок політичної партії в установі банку. Крім того, пропонується передбачити, що порушення, виявлені за результатами аналізу звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру з усунутими недоліками (уточнюючого) не вважаються такими, що вчинені повторно, та не можуть бути підставою для припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії.

На думку авторів Законопроекту реєстр. № 5253 його прийняття дозволить вдосконалити порядок зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії, запровадити чіткий механізм перевірки фінансової звітності політичних партій та сприятиме попередженню дискрецій під час реалізації Національним агентством з питань запобігання корупції своїх функціональних повноважень.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту реєстр. № 5253-1, метою його розроблення є удосконалення процедур зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичних партій, а також усунення невизначеності деяких інших положень щодо фінансування діяльності політичних партій.

Законопроектом реєстр. № 5253-1 передбачено внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні», зокрема пропонується:

1) уточнити окремі підстави для зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії;

2) запровадити можливість політичним партіям у разі виявлення обставин, які слугують підставами для зупинення або припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії, усувати такі обставини або надавати письмові пояснення з необхідними документами, доказами до

прийняття рішення про зупинення або припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії;

3) встановити додаткові вимоги щодо обґрунтованості та оприлюднення рішень Національного агентства з питань запобігання корупції про зупинення або припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії;

4) підвищити до 100 прожиткових мінімумів для працездатних осіб розмір розбіжностей між відомостями, зазначеними у звіті політичної партії про майно, доходи, видатки і зобов'язання фінансового характеру, та достовірними відомостями, для зупинення або припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії;

5) передбачити можливість розміщення коштів політичної партії (у тому числі коштів державного фінансування статутної діяльності політичної партії) на депозитних рахунках з метою отримання пасивного доходу у вигляді процентів, а також визначити, що такий пасивний дохід не вважається внеском на користь політичної партії;

6) більш чітко визначити підставу для припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії у разі відсутності будь-яких видатків політичної партії протягом календарного року за рахунок відповідних коштів;

7) передбачити можливість перерахування не отриманих раніше коштів державного фінансування статутної діяльності політичної партії у разі набрання законної сили рішенням суду про скасування рішення Національного агентства з питань запобігання корупції про зупинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії;

8) встановити, що тимчасово, на час здійснення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), передбачених карантинном, встановленим Кабінетом Міністрів України, не вважається внеском на підтримку політичної партії надання народним депутатом України, депутатом місцевої ради, сільським, селищним, міським головою, членом відповідної політичної партії безоплатно чи на пільгових умовах (за ціною, нижчою за ринкову вартість ідентичних або подібних робіт, товарів та послуг на відповідному ринку) товарів, робіт та послуг, необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), перелік яких визначено Кабінетом Міністрів України відповідно до абзацу першого пункту 31 Розділу X Закону України «Про публічні закупівлі».

На думку авторів Законопроекту реєстр. № 5253-1 його прийняття дозволить забезпечити дотримання принципу правової визначеності у правовому регулюванні фінансування діяльності політичних партій; удосконалити порядок зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичних партій; забезпечити прозорість процесу прийняття таких рішень та їхню належну обґрунтованість; сприятиме підвищенню ефективності запобігання політичній корупції.

Розглядаючи Законопроекти, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

Зміст значної частини положень Законопроектів є тотожними один одним, тому містить однакові недоліки. Зокрема питання щодо можливості використання коштів державного фінансування статутної діяльності політичних партій для розміщення на поточному або депозитному (вкладному) банківському рахунку з метою отримання пасивного доходу у вигляді процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок виглядає спірним з огляду на обов'язкове цільове використання таких коштів. Також тексти Законопроектів потребують суттєвого техніко-юридичного доопрацювання

При цьому Законопроект реєстр. № 5253-1 пропонується більш детальне регламентування підстав та процедури зупинення Національним агентством з питань запобігання корупції державного фінансування статутної діяльності політичної партії.

Водночас Комітет погоджується із необхідністю удосконалення положень щодо врегулювання окремих повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції під час перевірки звітності політичних партій.

Комітет з питань антикорупційної політики на своєму засіданні 15 червня 2021 року, (протокол № 82) дійшов до висновку та прийняв рішення, що Законопроект реєстр. № 5253 містить корупціогений фактор, що може сприяти вчиненню корупційних правопорушень в окремій нормі.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до обох Законопроектів.

Інститут законодавства Верховної Ради України висловив свої зауваження до Законопроектів у листах від 09 квітня 2021 року № 22/17-2021/122929 та від 23 квітня 2021 року № 22/17-2021/139744.

Національне агентство з питань запобігання корупції листом від 09 червня 2021 року № 10-04/42196/21 надало зауваження до Законопроекту реєстр. № 5253, при цьому зазначивши, що надані зауваження певною мірою актуальні також для альтернативного Законопроекту реєстр. № 5253-1, зокрема, п. 2.1 стосовно завищення порогу недостовірності відомостей для зупинення державного фінансування та п. 2.2 щодо правової невизначеності форми акта про зупинення державного фінансування.

Враховуючи зазначене, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій (реєстр. № 5253-1 від 30 березня 2021 року), поданий народним депутатом України Устіною О.Ю. та іншими народними депутатами України за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу, у зв'язку з цим проект Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії (реєстр. № 5253

від 17 березня 2021 року), поданий народним депутатом України Корнієнком О.С. та іншими народними депутатами України, – відхилити.

2. Звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного Законопроекту, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту.

3. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову підкомітету з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробації Фріс Ігоря Павловича.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Костін Андрій Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000053E22E0027179400
Дійсний до: 28.04.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-26/03-2021/199129 від 16.06.2021

549867